



Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla



DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI

CEP KİTAPLARI - ???
AİLEM SERİSİ - 04

Editör

Doç. Dr. Huriye Martı

Koordinasyon

Yunus Akkaya

Grafik Tasarım

AralGroup | Creative

Tel: 0.312 433 2725

Baskı

AralGroup | Creative

Tel: 0.312 433 2725

Baskı Takip

İsmail Derin

İletişim

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü

Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı

Tel: (0 312) 295 72 93 - 94

Faks: (0 312) 284 72 88

e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

www.diyanet.gov.tr

Eser İnceleme Komisyon Kararı

00.00.0000/..

1. Baskı Ankara 2014

2014-06-Y-0003-000

ISBN 978-975-19-0000-0

Sertifika No: 12930



Ailemde Bir Yaşlı Var

Mürüvvet Aktaş





Yaşlı adam, Peygamberini görmeye gelmişti. Anlattıklarını dinleyecek, belki ona sorular soracak, onun arkasında namaz kılmanın huzurunu yaşayacaktı. Etrafı kalabalıktı Sevgili Peygamberimizin. Güzel yüzüne, tatlı sözüne hayran olan Medineliler çevresini sarmıştı. Yaşlı adam kendisine yer bulmakta zorlanmış, oturanlar ise ona yer açmakta ağır davranmıştı. Durumu fark etti Peygamberimiz. Bir büyüğün ayakta kalmasına, yılları bugüne taşıyan bir yüreğin incinmesine razı olmadı ve kalabalığa şöyle seslendi: *“Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir!”* (Tirmizî, Birr ve sıla, 15)





NEDİR YAŞLILIK?

Kültürümüzde yaşı kemale ermiş insana “ihtiyar” deriz. İhtiyar, kelime olarak “seçkin, seçilmiş, tecrübeli” anlamlarına gelir. Toplumda kendisine danışılan, görüşlerine değer verilen kimliği ile bir ihtiyar, diğer insanlar için iyi bir örnekliliği ifade eder. Bütün yaratılmışların ortak kaderidir yaşlılık. Çocukluk, gençlik, yetişkinlik derken hayat yolculuğunun yeni bir durağına uğrar insan. Bu durak, tıpkı günlük zaman diliminin akşamına; mevsimlerin sonbaharına benzer...

Yaşlanınca değişiriz. Yüzümüze derin izler yerleşir. Bu değişimin, yüzümüzden çok zihnimize yansımadır asıl üzücü olan! Oysa yılların birikimiyle hayata yepyeni bir pencereden bakabilenler, ardında yaşlanmaz izler bırakır. Onlar gibi: Mimar Sinan Süleymaniye’yi bitirdiğinde, Galileo ayın günlük ve aylık çizimlerini yaptığında yetmişini çoktan geçmişlerdi. Pasteur kuduz mikrobu nu bulduğunda altmış, Sadi ise Gülistan’ı yazdığında seksen yaşındaydı...



Bir adam gelerek,
“Ey Allah’ın Resûlü!
İnsanların en hayırlısı kimdir?”
diye sordu. Resûlullah (s.a.s.)
şöyle cevap verdi:
“*Ömrü uzun ve ameli
güzel olandır.*”
(Tirmizî, Zühd, 21)

İnsan ilerleyen yaşla birlikte fiziksel, psikolojik ve sosyal değişimler yaşar. Hafızamız zayıflar, beş duyumuzda gerilemeler olur, vücudumuzun hareket kabiliyeti azalır. Sonuçta bizden ayrılmayan hastalıklara alışmak zorunda kalabiliriz. Yılların yorgunluğunu hisseder, kimi zaman güçten düşeriz. Bu düşkünlüğün hayatı felç eden bir boyuta ulaşmaması için dua ederdi Sevgili Peygamberimiz: “Allah’ım! Tembellikten, düşkün ihtiyarlıktan, günahlardan ve borç içinde kalmaktan sana sığınırım.” (İbn Mâce, Dua, 3) Bedenimiz gibi ailemizle, akraba ve komşularımızla ilişkilerimiz de zayıflayabilir. Fakat ruhumuz en uygun zamanını yaşar. Bir özlü söz bunu şöyle dile getirir: “Gençliğin güzel bir yüzü, ihtiyarlığın güzel bir ruhu vardır.”





Peygamber Efendimiz buyurur ki, “Âdemoğlu büyürken beraberinde şu iki şey de büyür: Mal sevgisi ve uzun ömür temennisi.” (Buhârî, Rikâk, 5) Gerçekten de insanoğlunun yaşlılık döneminde uğradığı kayıplar bazen olumsuz özelliklerin ortaya çıkmasına sebep olabilir: Mal ve para düşkünlüğü, kavgacı ve geçimsiz olma, aşırı titizlik, umursamazlık, alınganlık gibi. Öte yandan aslında herkesin eşit mesafede olduğu göz ardı edilen ölüme yaklaşma duygusu hayata küsmeyi, hayattan kopmayı, gelecek kaygısını, ümitsizliği ve korkuyu beraberinde getirebilir. Oysa ölüm bir yok oluş değil, ölümsüz bir hayata seslenen merhabadır. Ruhu boğmaz ölüm, aksine azat eder.

Yaşlanmak da bir nimettir

Uzun yaşamak, Rabbimizin insana sunduğu bir nimettir aslında. Daha tecrübeli bir zihinle ve daha olgun bir gönülle daha fazla güzellik üretme ve yaşama fırsattır. Yaşlılık dönemi iyi değerlendirilebilirse büyük imkân ve lütuflara dönüşebilir. İngmar Bergman bir sözünde “Yaşlanmak bir dağa tırmanmak gibidir, çıktıkça yorgunluğunuz artar, nefesiniz daralır ama görüş açınız genişler.” der. Gerçekten de bu dönem, olaylara daha



geniş bir perspektiften bakılabildiği bir dönemdir. İyisiyle kötüsüyle geçmişin muhasebesi yapılır, zamanın bereketi, sağlığın kıymeti anlaşılır. Avuç dolusu ilaç içer bazen yaşlılar; yaşlılığın en mükemmel ilacı ise bilgili ve erdemli olmaktır.

Yaşlılık hayattan kopmak değildir

Yaşlılık bembeyazdır. *“Şakaklarıma kar mı yağdı, ne var? Benim mi Allah’ım bu çizgili yüz!”* der insan. Ne büyük müjdedir ki, iman edip Allah’a ve Resûlü’ne gönülden bağlanan bir insanın kutlu bir yaşamda ağarttığı saçlar, hanesine sevap olarak yazılır, günahlarının bağışlanmasına ve Allah katında derecesinin yükselmesine vesile olur. (İbn Hanbel, II, 210) Sevgili Peygamberimiz *“Kim Allah yolunda saç ve sakalını ağartırsa, kıyamet günü bu beyazlık kendisi için nur olur.”* (Nesâî, Cihâd, 26) sözleriyle yaşlılarımızı onurlandırmıştır.

Peki, boşuna mı ağarmıştır bu saçlar? Elbette hayır! Gençlik döneminde elde ettiği bilgi ve donanımlarıyla senelerin olgunluğunu harmanlayan yaşlı, bu kıymetli birikimi kendinden sonra gelen nesillere aktarır. Bu sayede çocukların hayallerine, gençlerin umutlarına dokunur. Bu sayede insanlığa faydası olur.



Peygamberimiz diyor ki:
“Âdemoğlunun çevresini doksan
dokuz ölüm (tehlikesi) kuşatmış
gibidir. Bu tehlikeleri atlatsa bile
ihtiyarlıkla karşı karşıya gelir
ve neticede ölür.”

(Tirmizî, Kader, 14)



Hazırlıklı olduğumuz ölüm bizim için düğün olur

İlâhî kanun gereği hayatın basamaklarını birer birer tırmanır insan. Doğar, büyür ve ölür. Kur'an bu serüveni şöyle anlatır: *"Allah, sizi güçsüz olarak yaratan, sonra güçsüzlüğün ardından bir güç veren, sonra gücün ardından bir güçsüzlük ve yaşlılık verendir. O, dilediğini yaratır. O, hakkıyla bilendir, üstün kudret sahibidir."* (Rûm, 30/54)

Yaşlılıkta en ciddi tehlike, umutların kaybolması, yaşama sevincinin solması ve ölüm korkusudur. Dünyayı arkasında bırakmanın ve sevdiklerinden ayrılmanın tedirginliği, kimi zaman yaşlı için katlanılmaz hale gelebilir. Bunun üstesinden gelebilmede inanç ve maneviyat en büyük yardımcıdır. Eksik ve hataların telafisini tövbede bulabiliriz. Dilimizden dökülen şükürler, gözü-müzden süzülen niyaz yüklü damlalar, tevekkülle açılan kapılar ruhumuzu ferahlatır. Ölümle barışı- rız, Mevlânâ'nın ölüme "düğün" dediği gibi...

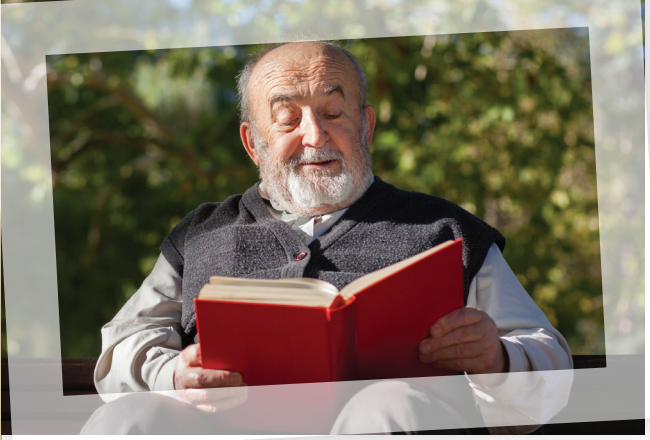


BİR YAŞLI NE İSTER?

Birey olarak özgür hissetmek ister

Kimseye muhtaç olmadan ömrünü tamamlamak her insanın muradıdır. Ancak şu da bir gerçek ki, yaşlılar beslenme, barınma, giyim, sağlık bakımı gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için öncelikle ailelerinin, sonra da toplumun desteğine ihtiyaç duyabilirler.

Bir yaşlıya destek sunmak ile onun hayatına müdahale edip bağımsızlığını kısıtlamak arasında ince bir çizgi vardır. Dolayısıyla son derece itinalı davranmalı, mümkün olduğu sürece yaşlıların kendi ihtiyaçlarını kendilerinin karşılamasına fırsat tanımalıyız. Onların kendilerine özgü kararları, fikirleri ve duyguları olduğunu unutmamalı, kişiliklerine saygı duyarak kendi evlerinde ya da aile ortamlarında yaşamalarını sağlamak için gayret sarf etmeliyiz.



Kemalle erme yolculuğuna devam etmek ister

Günümüzde hayatlarını eve kapanıp televizyon izleyerek geçirmemekte kararlı “yeni yaşlılar” var. Gezip görmeyi seviyor, teknolojiyi takip ediyor, hobilerine zaman ayırıyor, yeni deneyimlere açık bireyler olarak karşımıza çıkıyorlar. Doğrusu yaşadığı ortama ve maddi imkan düzeyine bakılmaksızın bütün yaşlı bireyler, kendilerini gerçekleştirme yolunda fırsatlarla buluşmayı hak ediyorlar. Aralarından bazıları kursa gidecek, kimileri kitap yazacak ya da bir çocuk yuvasında gönüllü annelik yapacaktır. Ama sonuçta kendini keş-



fetmenin tadını, Allah'la bağıını güçlendirmenin huzurunu ve topluma yararlı olmanın gururunu yaşayacaktır. O halde yaşlılara bilgi ve becerilerini geliştirme, eğitim ve kültür etkinliklerine aktif olarak katılma, gönüllü hizmet faaliyetlerinde rol alma imkânı tanınmalıdır.

Geçmişle geleceği buluşturmak ister

Bugünün problemlerinden birisi de modern insanın, yaşlıları hayat temposunun uzağında tutmaya çalışmasıdır. Elbette gençlerin hayat koşusuna yaşlıların ayak uydurması mümkün değildir. Ancak kimsenin kendilerini arayıp sormamasından yakının pek çok yaşlı, bir köşede mutsuz ve umutsuz yalnızlıklar yaşamaktadır. Bu noktada yapılması gereken, yaşlılarla düzenli görüşmeye dikkat etmektir.

Geçmişî geri getirememek, eksikleri telafi edememek zaten yeterince etkiler insanı! Yaşlıların bir de hüznle dolmasına razı olmamalıyız. Toplumla ilişkilerinin sürmesini desteklemeli, muhabbete ve merhamete belki de her zamankinden daha fazla ihtiyaç duydukları bu dönemde onları kimsesizliğin soğuk kucağına terk etmemeliyiz.

**İnsan,
yaşlanmaktan
değil, yalnızlıktan
korkar! Yaşlıların
şu üç duyguyu
yaşamaması için
elinizden geleni
yapın:**

**Yalnızlık
Ümitsizlik
İşe Yaramazlık**





Sadece bir araya gelip dertleşerek ayrılımlarına değil, gençlerle vakit geçirmelerine imkân hazırlamalıyız. Çünkü insanlığa faydalı olmanın yaşı yoktur ve genç kuşakların büyüklerin bilgi ve tecrübesine ihtiyacı vardır.

Tavir ve davranışlarımız *“Yaşlı mısın? Kenara çekil, ortalıkta görünme, ayakaltında dolaşma, her işe karışma, sessiz sedasız ölümü bekle!”* der bazen... Onun için yaşlanmaktan korkar hale gelmiştir insanlar. Uzun vakitler ve büyük paralar harcayarak yaşlılığın etkilerini geciktirmeye, alın yazısını ertelemeye çalışırlar. Oysa korkmak yerine akıllı bir tutumla gençlik yıllarından itibaren yaşlılığa hazırlanmak en güzeli değil midir? Kâmil insan tavrı içinde yolun sonunu baştan görerek tedbir almak bize yakışmaz mı?

İnsanımıza maddi ve manevi anlamda zinde kalma bilinci aşılısak... Mutlu olma ve kendi kendine yetme çabasını öğretsek... Kendimizi sağlıklı, bilge ve sevecen bir yaşlı olmaya hazırlasak... Kaybettiklerine üzölmek yerine, var olanla yaşamaya rıza gösteren insanlar yetiştirsek... Yaşlılardan arınmış bir hayat yerine, onların bilgi ve tecrübeleriyle zenginleşmiş bir hayatın yollarını araştırsak...



Sağlıklı ve umutlu günler ister

Şairin dilinde bir yaşlı diyor ki, *“Günler geçti, zamanın önüne geçemedim / Aynada gördüm de kendimi, pek seçemedim.”* Yaş ilerledikçe insanın sosyal, ekonomik, psikolojik ve fiziksel gereksinimleri de değişir. Özellikle fiziksel hareketlerinin yavaşlaması ve azalması, yaşlının tercihlerini etkiler. 65 yaş ve üstündeki her 10 kişiden 8’inin en az bir kronik rahatsızlığı vardır. Yaşlıların insana yakışır temiz ve güvenli bir ortamda sağlık hizmeti almaları, koruma ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanmaları tam da bu noktada son derece önemlidir. Yaşlı bir yüreği sömürüden, yaşlı bir bedeni fiziksel ya da zihinsel istismardan korumak hepimizin görevidir.

İtibarını korumak ister

Sizce ‘iyilik’ ne demektir? Yıllardır yatağa mahkûm yaşayan, gözyaşları dinmeyen, konuşamayan, bir bardak çay içemeyen bir insan için iyilik ne anlama gelir? İyilik onun için gönülden kopan sıcacık bir gülümseme, sevgiyle uzatılmış bir el, belki de sadece yan yana olmaktır...





İnsanlar yaşlılık döneminde daha çok ilgi, sevgi beklerler. Aranmak, hatırlanmak, değerli olduklarını hissetmek isterler. Özellikle çocukları tarafından önemsenmeyi, ziyaret edilmeyi arzu ederler. Çam sakızı çoban armağanı bir hediye onlara umut verir, yaşama sevinci aşılar. Yalnızlığın yaşlılara pusu kurduğu şehirlerde bu erdemlerin önemi daha da artar. Çünkü hayatın kör eden telaşı içinde en fazla ihmal ettiklerimizdir onlar...

Gençken şeref ve haysiyetine düşkün olan insanoglunun, yaşlılığında da itibarlı olmaya ve ikram görmeye ihtiyacı var. *“Kurt kocayınca kuzuların maskarası olurmuş!”* sözü aslında ne kadar üzücü bir gerçeğe işaret ediyor... Oysa Sevgili Peygamberimiz, bir yaşlının onurunu korumanın önemi hakkında bakın ne buyuruyor:

*“Saçı sakalı ağarmış yaşlı
bir Müslüman’a saygı
göstermek, Allah’a
duyulan saygıdandır.”*

(Ebû Dâvûd, Edeb, 20)



BİZE DÜŞENLER

Huzurlu ve sağlıklı yaşamalarına yardımcı olalım

Ömrün ikinci baharını “huzur” içinde yaşamak ister insan. Gerilimsiz, çatışmasız, dingin günlere özlem duyar. Öyle ya, yoğun hayat temposu yavaşlamış; koşturmalar, stresler geride kalmıştır. Yaşlandıkça kendini daha çok dinler hâle gelir insan. Yanı başındakilere düşen ise bu huzur arayışına saygı duymak, yaşlının mutluluğunu zorlaştırmamak, kolaylaştırmaktır.

Yaşlının mutlu olması, ona ait bütün işlerin bir başkası tarafından yerine getirilmesi anlamına gelmez elbette. Yaşlılıkta zaten yavaşlayan büküklerimizi bir köşede hareketsiz oturtmak iyilik değildir. Gençlere düşen, onların işlerini tamamen üstlenmek değil, işlerini yaparlarken ayaklarına takılan taşı kenara çekmek olmalıdır. Yaşlılar bir sağlık sorunu olmadıkça yürüyüş yapmalı, bahçe işleri ile uğraşmalı, hareketteki bereketi tatmaya devam etmelidir. Bize düşen, sağlıklı beslenmelerini ve ihtiyaç duyduklarında tedavi olmalarını sağlamaktır. Sağlıklarına özen göstermemiz onları hayata bağlayacaktır.

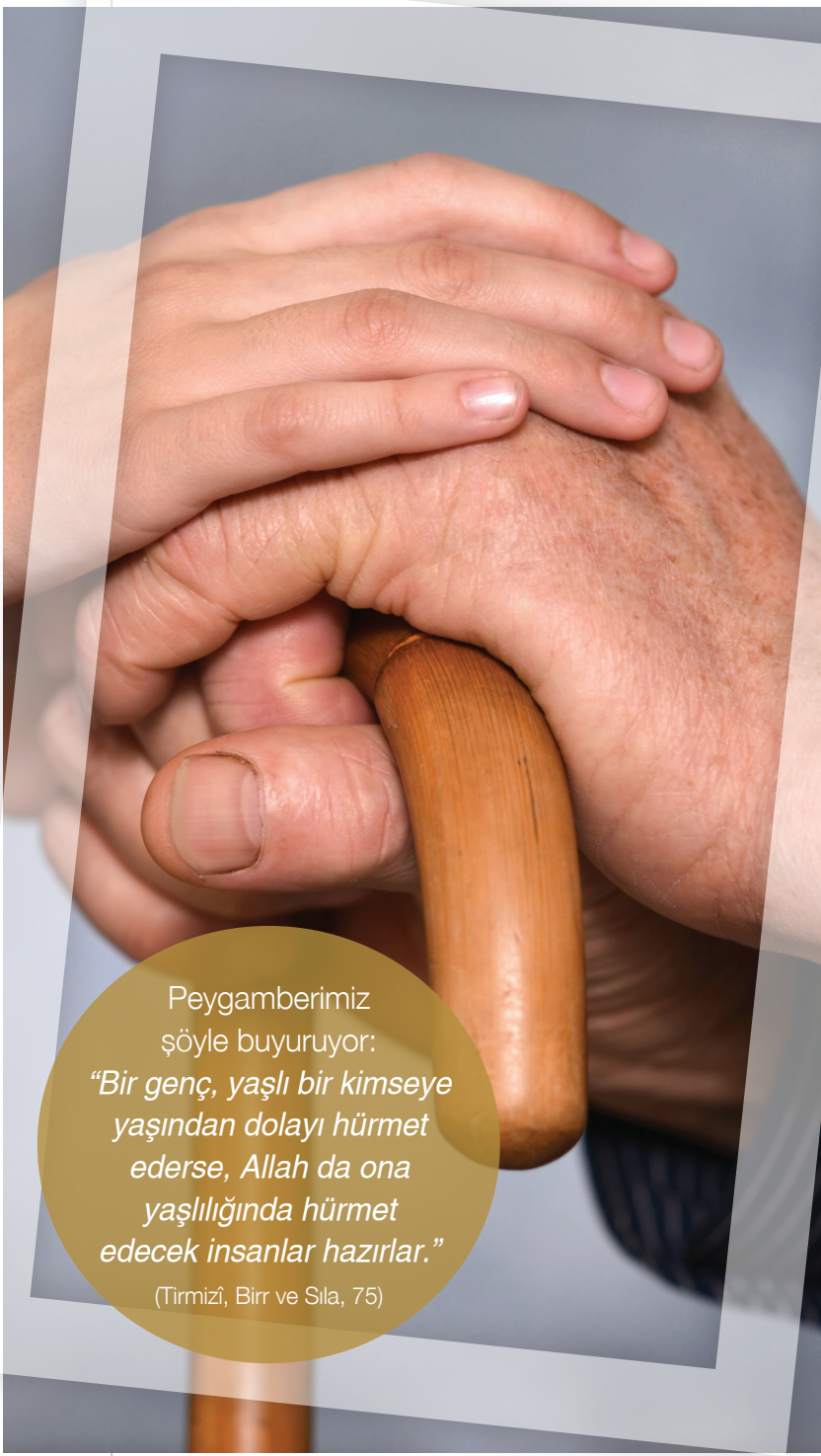


Hayat düsturumuz “merhamet” olsun

İnsanız... Hangi yaşta olursak olalım merhamete muhtacız. Merhamet görmek istediğimiz kadar, merhamet göstermekle de sorumluyuz.

Merhameti duyarak, izleyerek öğreniriz. Bu yüzden aile içinde anne babanın ve çocukların birbirlerine karşı merhametli olması son derece önemlidir. Peygamberimiz *“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır.”* (Tirmizî, Menâkıb, 63) derken elbette genç yaşlı çocuk demeden bütün aile bireylerine karşı güzel davranmayı kastetmiştir. Yavrularının gönlüne sevgi ve şefkat eken anne baba, yaşlandığında merhamet biçecektir. Şiddet ve korkunun hâkim olduğu bir evde büyüyen çocuğun, yıllarca biriktirdiği öfke ile yaşlı ebeveynine merhamet göstermesi beklenebilir mi?

Anne baba olmak, çocuklara sadece küçüklüklerinde değil yetişkin olduklarında da şefkatli, sabırlı ve hoşgörülü davranmayı gerektirir. *“Benim dediğim olacak! Yoksa hakkımı helal etmem!”* diye zorlayan bir ebeveyn ya da *“Senin zamanın geçti, artık söz bende!”* diye direten bir çocuk, istediğini elde etse bile mutlu olamaz. Şu hâlde merhamet köprüsü ile yaşlıyı gence, yetişkini çocuğa bağlamaktan başka yolumuz olmasa gerek...



Peygamberimiz
şöyle buyuruyor:
“Bir genç, yaşlı bir kimseye
yaşından dolayı hürmet
ederse, Allah da ona
yaşlılığında hürmet
edecek insanlar hazırlar.”

(Tirmizî, Birr ve Sıla, 75)



Sevgiyi ve ilgiyi eksik etmeyelim

Yaşlılık ve sevgi birbirine benzer aslında. Yaşlılık da sevgi gibidir, saklanamaz... İnsan yaşlandıkça ilgiye ve sevgiye daha çok ihtiyaç duyar. Çünkü içinde bulunduğu dönem, onu iyiden iyiye hassaslaştırır, duygusallaştırır. Kur'an-ı Kerim'de yaşlı anne babalarımızın muhabbeti ve nezaketi hak ettikleri şöyle anlatılır: *"Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anne babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa sakın onlara "Öf!" bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle. Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et."* (İsra, 17/23-24)

Gündelik işlerimiz büyüklerimizi aramamıza, onlara hâl-hatır sormamıza engel olmasın. Sevgimizle ve ilgimizle onları ayakta tutalım, biz de onların desteği ve duasıyla ayakta duralım. Yaşlı



bir insan için harcanan zaman ve emek, boşa geçmiş vakitler mi demek? Yoksa geleceğe yapılan en kıymetli yatırım mı?

Hani “bu saçlar değirmende ağartılmadı” derler ya! Heybeleri hikmet doludur ihtiyaçların. Görmüş geçirmiş, feleğin çemberinden geçmişlerdir. Çocuklarımıza anlatacak masalları, gençlerimize verecek hayat dersleri vardır. Bize rehberlik edecek nice ibretlik hatıra ve nasihat biriktirmişlerdir. Onlarla sohbete vakit ayırmak, sözlerini kesmeden dinleyip heybelerindeki hikmetten nasibdar olmak ne büyük kârdır! Üç cümle söylediklerinde oflayıp puflamak, sözlerinin çok eskilerde kaldığını düşünmek ve azıcık sabrı çok görmek ise hem Allah’ın emrine muhalefet hem de ne büyük vefasızlıktır!

Düşünsek... Biz küçükken ağzımızdan çıkacak her kelimeyi sabırla bekleyen, bitmek tükenmek bilmeyen sorularımıza cevap veren, çocukça fikirlerimizi bir parça tebessümle dinleyen onlar değil miydi? Velew ki değildi, bilemedi, fark edemedi. Şimdi biz biliyoruz, iletişimin ne kadar önemli olduğunun farkındayız. O halde yaşlılara kulak verelim.



Hayata küsmelerine izin vermeyelim

“Yaşlanmak yeni bir işe başlamaktır.” der Goethe. Yaşlanmak işsiz kalmak, faydalı olma duygusunu yitirmek ve yalnızlaşmak olmamalıdır. Aksine yaşlanan insan, yeni bir ortamda yeni bir ilişki ağıyla yeni bir iş edinmiş demektir. Hayata dair nice tecrübeler dermiş, nice hatıralar derlemiştir. Şimdi bunları insanlığın yararına dönüştürme zamanıdır!

Yaşlılara güvenelim. Onlarla aynı ortamda bulunmaktan kaçmayalım. Yaşlılardan çekinen, sıkılan, onlarla konuşmak istemeyen çocuklar yetiştirmeyelim. Gelenek ve göreneklerini bilen, edepli ve kültürlü nesiller istiyorsak, çocuklarımızın bakım ve terbiyesinde büyüklerimizin desteğini alalım. Bunu yaparken bir mecburiyeti yerine getirmediklerinin, aksine bir iyilik yaptıklarının farkına varalım. Torun sevgisi onlara hayat enerjisi verecek, işe yarar olduklarını hissetmelerini sağlayacaktır. Büyükanne olmanın keyfini, büyükbaba olmanın onurunu yaşamak, onları hayata bağlayacaktır. Onların bütün zorluklarına rağmen yaşlılıkla barışmalarına yardımcı olalım. Yaşlanan bir yürek, akşam bir daha uyanmamak arzusuyla uykuya dalmamalı, yarını bekleyen umutları olmalı!



Dualarını alalım

Anne ve babamıza hürmet gösteren evlatlar olduğumuzda, onların paha biçilmez dualarına mazhar oluruz. Sevgili Peygamberimiz makbul dualar hakkında şöyle buyurur: *“Şu üç kişinin duası kesinlikle geri çevrilmez: Mazlumun duası, misafirin duası ve ana babanın evladına duası.”* (Ebû Dâvûd, Vitr, 29)

Dinimiz yaşlılara hürmeti ahlakî bir sorumluluk olarak görür. Bu sorumluluk, anne babanın maddi ve manevi ihtiyaçlarının sağlanmasında çocuğun onların yanında yer almasını hedefler. Rabbimizin emri gayet açıktır: *“İnsana da anne babasına iyi davranmasını emrettik. Annesi, onu sıkıntı üzerine sıkıntıyla karnında taşımıştır. Onun sütten kesilmesi de iki yıl içinde olur. (İşte bu yüzden) biz insana şöyle emrettik: Bana ve anne babana şükret. Dönüş ancak banadır.”* (Lokmân 31/14)

Sağlıklı bir toplum dokusu, bir arada yaşama-yı başarmakla mümkündür. Kuşaklar arasında ahenkli bir ilişki geliştirmek sadece yaşlılara değil gençlere de değerli fırsatlar sunar. Yaşlının hayır duasını almak bunlardan sadece birisidir. Bu yüz-



den Rahmet Peygamberi (s.a.s.) bir gün, “*Bur-nu yere sürtünsün!*” diyerek sitem yüklü bir söz söyler. Böyle ağır bir sözü üç defa tekrarlayınca ashâbı şaşırarak sorar, “*Kimin yâ Resûlallah?*” Peygamberimiz şöyle cevap verir: “*Yanında anne babasından biri yahut her ikisi ihtiyarlayıp da cen-nete giremeyen kişinin.*” (Müslim, Birr ve sıla, 10)

Onlar zor zamanlarımızda hep yanımızda oldular, şimdi sıra bizde

Değer yargılarının alt üst olduğu bir dünya-da yaşlılığın anlamını bir kez daha düşünmek ve yaşlılarımızı anlamak gerekiyor. Günümüzde artık pek çok yaşlı insan, çekirdek aile yapımız içerisinde kendisini fazlalık olarak görmekte... Aşına olduğu çevrenin değişmesiyle, tanıdıklarının ölümüyle gitgide yalnızlaşmakta... Belki de bir ihtiyar için en acı olan şeyi, “başkalarına yük olduğu hissini” yaşamakta... Hâlbuki onun varlığı bir zamanlar çocukları için sıkıntı değil güven kaynağı idi. Yemedi yedirdi, giymedi giydirdi. Nice zahmete katlanarak yavrularını büyüttü.

Şimdi sıra bizde! Hayat mücadelesinin bu son aşamasında yaşlılarımızın huzurlu, umutlu



ve itibarlı günler geçirmelerini sağlamak hepimizin üzerine düşen bir vefa ve insanlık borcu! Yarının yaşlıları olduğumuz bilinciyle atacağımız adımlar, hem bizi hem de büyüklerimizi mutlu edecek. Onları Allah'ın emaneti olarak görmek, her hâlükârda iyilik ve ihsanı elden bırakmamak bizim vazifemiz! Bizimle aynı düşünce dünyasını, benzer zevkleri ya da hayat tarzlarını benimsememiş olsalar bile...

Unutmayalım ki, yaşlıya gösterilecek ilgi ve sevginin ilk adresi ailedir. Ailedeki sıcaklık, dostluk ve güven ortamının yerini başka ne doldurabilir ki?